

Ljubomir Stahov

18. studenoga -
11. prosinca
2010.

Slike sjećanja

Milan Bešlić

I ovim novim ciklusom slika Ljubomir Stahov učvršćuje svoju snažnu poveznicu s prirodom nanovo je otkrivajući kao neiscrpnu temu.

A tu duboku, rekli bismo, ukorijenjenost njegovog djela u prirodu iščitavamo još u najranijim radovima i u različitim likovnim tehnikama: grafici, slici i skulpturi... Pokazalo se, naime, u brojnim tematskim mutacijama da je rečena tvrdnja gradbena komponenta njegovog djela impostirana u esencijalnosti slikareve likovne misli. Da je u prirodi crpio svoje stvaralačke poticaje dostatno je „izlistati“ u kronologijskim mijenama njegov opus pa će se ta činjenica rastvoriti u inventivnim preobrazbama, u različitim likovnim postupcima i materijalima. Ona će se prepoznati, primjerice, i u sažimanju okomice stabla golemom oblikovnom snagom u arhetipsku formu totema u kojoj je stvorio istoimeni impresivan ciklus skulptura izravno i neizravno referirajući na rečeno ishodište.

Međutim, u ovoj novoj seriji slika tu poveznicu s prirodom Stahov problematizira drukčije, dakle, ne samo kao veliku i „poznatu“ temu već je intenzivnije i dublje otvara nepoznatom i tajanstvenom metafizičkom prostoru.

Naslovivši ciklus „Sjećanja“ slikar već samim nazivom sugerira, odnosno, određuje pojmom množine da ovdje nije riječ o jednoj značenjskoj razini. Dapače, da je njegova temeljna značajka u višeslojnosti pojma u kojemu i nastojimo tražiti te vrijednosti u simboličkom, onostranom i

iracionalnom, u poetskom i mističnom, te nada-sve, u njegovoj likovnoj izražajnosti. „Sjećanje, slično snu, hvata u gustom protoku događaja neke pojedinosti, kadšto neznatne, sprema ih i uzdiže na površinu u određenom trenutku. Kao i snovi, sjećanje pokušava dati događajima neko značenje,“ kako to precizira Aharon Appelfeld. A kojim to sjećanjima Stahov „pokušava dati“ značenje događaja kako bi ga mogao oblikovati u novu likovnu činjenicu svojega djela? Da li u onima koji se izravno referiraju, ili je bolje reći prisjećaju svoje povijesti u morfologiji vlastitoga djela jer su iz njega i izrasla ova stabla sjećanja stvarana istim ili bliskim postupkom, na jednoj tematskoj podlozi i od iste likove supstance? Ili pak onima koji se provlače kroz djelo postojanom snagom specifičnog stvaralačkog naboja upućujući svojom elementarnošću na čvrste poveznice s prirodom, na oblik lista, okomicu stabla, bujnu šumu?

Jednako i u onima u kojima se daleki prostori djetinjstva „uzdižu na površinu“ platna u svojoj iskonskoj čistoci obnavljajući se na „ekranu“ slike u vizualnoj projekciji sjećanja.

U ovoj seriji radova jedna od poveznica u slikarevim sjećanjima upućuje nas upravo prema stablima tematiziranim gotovo vivaldijevski kroz četiri godišnja doba. Zimski solsticij u čvrstim i gustim, smeđim, crnim, žutim okomicama kroz koje se probija hladno plavetnilo neba u mističnom svjetlu. Stablo je „kadrirano“ u jednom no-

sivom elementu, u okomici debela, bez dekorativnog „opisa“ raskošne krošnje ili snažnog prodiranja korijenja u zemlju, dakle, bez dinamike rasta u oba smjera: visini i svjetlosti neba, dubini i tami zemlje.

Na toj spoznaji slikar fokusira sjećanje kroz fragment stabla u njegovoj statičnoj biti, u deblu, u bojama njegove kore akcentirajući majstorskim potezima kista njezinu hrapavu strukturu u haptičku površinu platna, u magmu podsvjesnog i nanose iracionalnog.

Tom iznijansiranim gestom „ispisuje“ jedinstvu teksturu poentirajući njezine likovne vrijednosti s nedvojbenim autorskim obilježjima. Istim postupkom otvara ljetni solsticij svjetlosti i Suncu dinamizirajući površinu platna obnovljenom likovnom energijom u kolorističkim „proplamsajima“ boje.

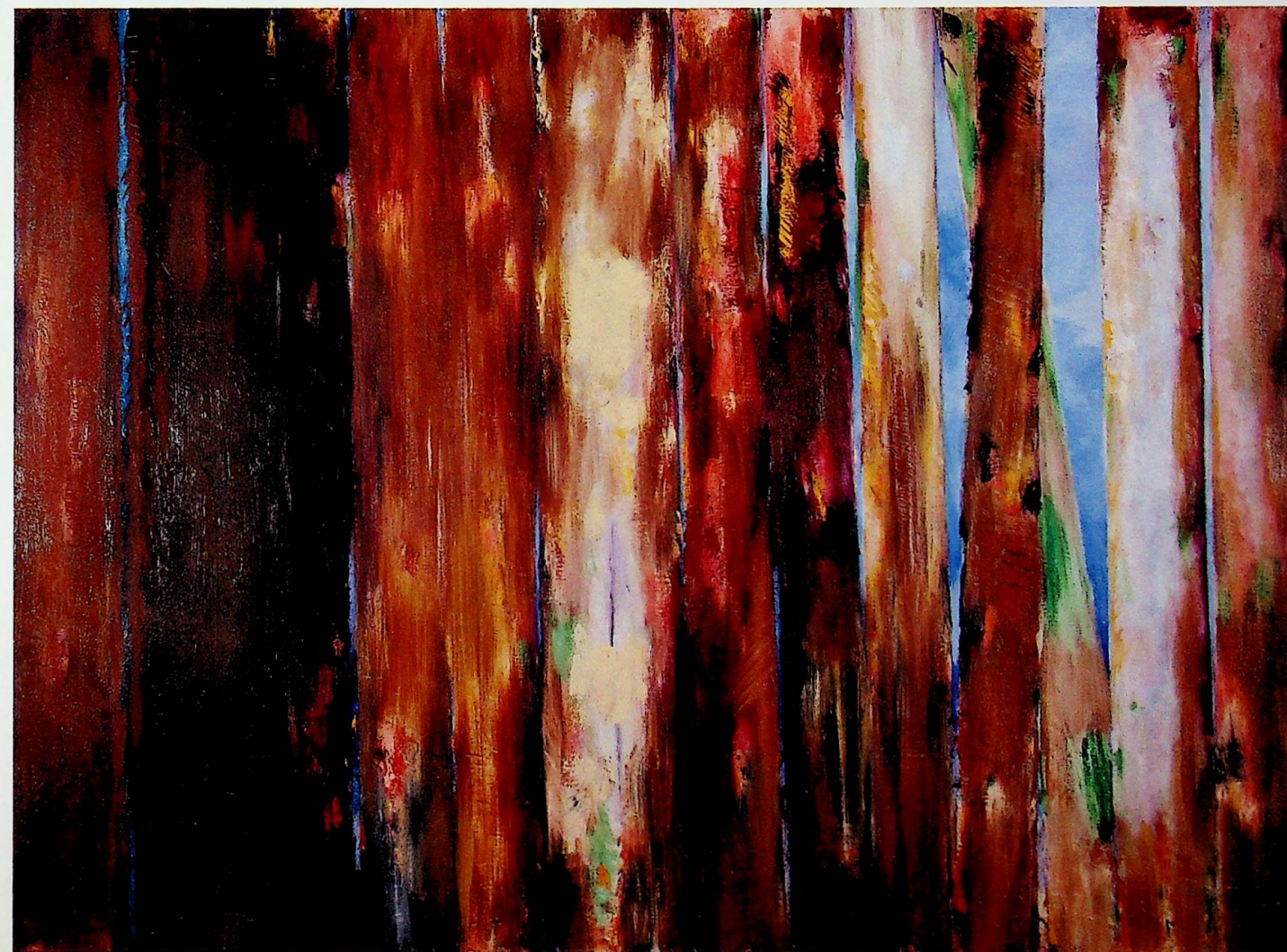
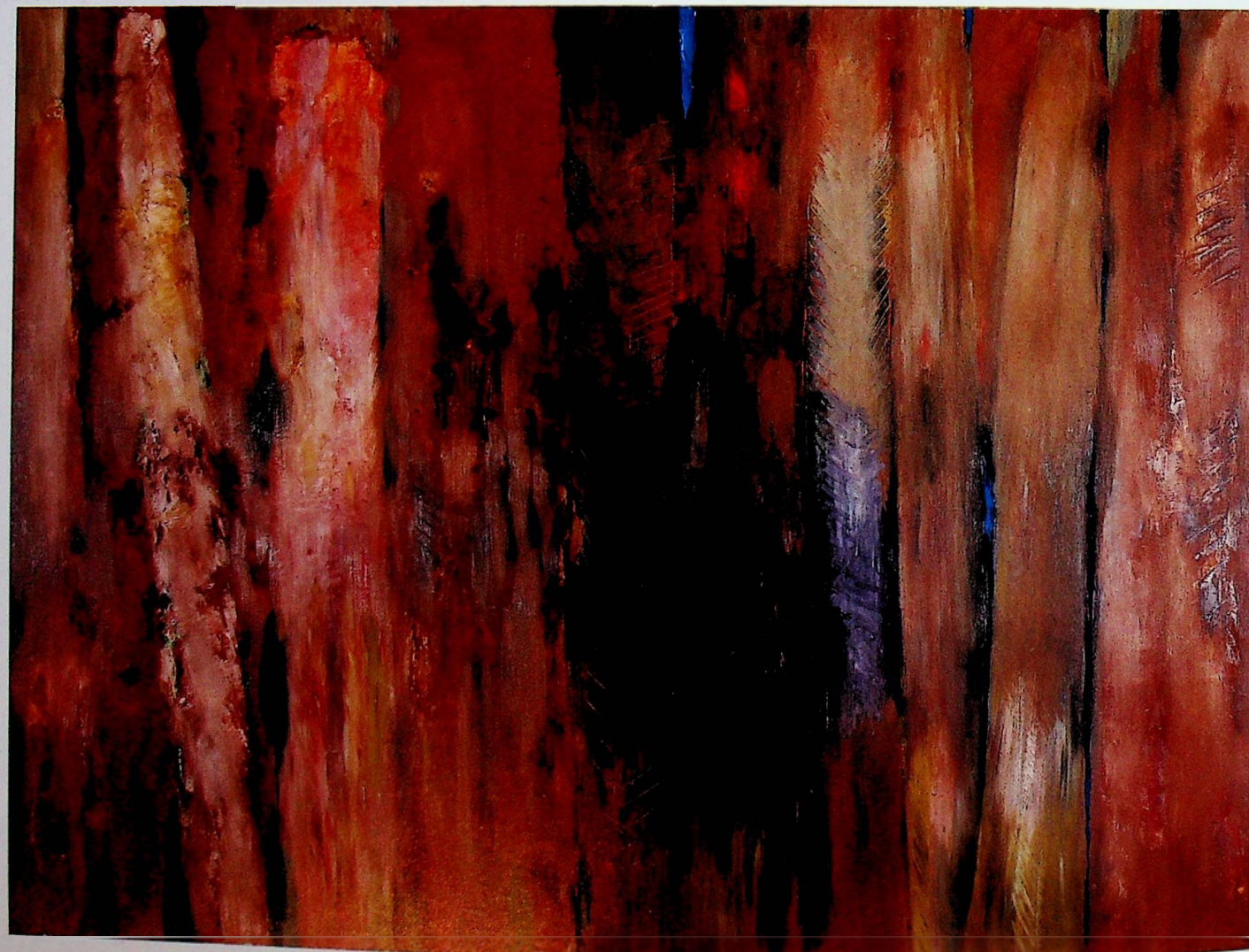
„Izraslo stablo. O čista li rasta!“ kako u jednom stihu Rilke sažima njegovu bit i oprosturuje njegovu fiziku kao duhovnost rasta u visinu i stremljenju prema nebeskom, u transcendirani prostor božanskog. „Kao simbol života, i zato što je u neprestanom rastu i usponu prema nebu, stablo evocira cjelokupni simbolizam uspravnosti...“ U toj simboličkoj komponenti života amalgamirani su i daleki prostori i minuli događaji koje slikar projicira kroz fragmente sjećanja u kadru slike poentirajući ih u novom ciklusu prvenstveno kao nove likovne vrijednosti svojeg rukopisa.

Sjećanje I, 2009.

ulje na platnu,
100 x 145 cm

Sjećanje X, 2010.
ulje na platnu,
145 x 180 cm.
Sjećanje XI, 2010.
ulje na platnu,
140 x 180 cm.

Životopis

Ljubomir Stahov rođen je 7. siječnja 1944. u Kamičanima kraj Prijedora. Godine 1967. završio je Školu primijenjene umjetnosti u Sarajevu. Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu završio je u klasi prof. Šime Perića 1974. godine.

Suradnik je Majstorske radionice prof. Krste Hegedušića i prof. Ljube Ivančića od 1974. do 1978.

U izdanju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu objavljena je 1982. godine Monografija „Ljubomir Stahov“ autorice Mladenke Šolman.

U izdanju Zbirka Biškupić objavljene su mu bibliofilске grafičke i grafičko-pjesničke mape u Zagrebu:

Grafička mapa „Heksapoda“ (u tehnici bakropisa i akvatinte) s esejom Josipa Depola. (1977.)

Grafička mapa TRAG, u kojoj je jedan od osam autora,

(bakropis, aqvatinta i suha igla) (1980.)

Grafičko-pjesnička mapa „Jeu de couleur – Igra boja (u tehnici bokaropisa u boji) s pjesmama francuskog pjesnika Edmonda Humeona. (1981.)

Grafička mapa „Jedno čitanje apstrakcije“ (u tehnici bakropisa) s esejom Đurđe Šinko-Depienis. (1990.)

I grafičko-pjesničke mape „Bešumno tijelo“ (u tehnici bakropisa i aqvatinta) s pjesmama Anke Zagar (1990.) i „Poslije“ (u tehnici bakropisa i aqvatinta) s pjesmom Zvonka Makovića (1991.)

Redoviti je profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

Samostalne izložbe

1975.

Ljubljana, Rudnik, Dom kulture

1978.

Zagreb, Salon galerije Karas

Prijedor, Josip Kraš–OOUR Mirko Cikata

1979.

Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt

Rovinj, Zavičajni muzej Grada Rovinja

Zagreb, Galerija Dubrava

1980.

Zagreb, Galerija Instituta Ruđer Bošković

1981.

Zagreb, Salon galerije Karas

1982.

Prijedor, Narodno pozorište

Zagreb, Galerija Vladimir Nazor

Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica

1983.

Beograd, Galerija Doma JNA

Karlovac, Zorin dom

Zagreb, Galerija Školske knjige

London, The October Gallery

Birmingham, The University

F. Birmingham

1985.

Banja Luka, Dom kulture

1986.

Zagreb, Galerija Forum

Edmonton, University of Alberta

1987.

Edmonton, Vik Gallery

1988.

Zagreb, Galerija A

Karlsruhe, Academi Strasse Galerie

1990.

Augsburg, Die Kleine Galerie

Slavonski Brod, Galerija „PORT ARTUR“

1991.

Zagreb, Salon Galerije Karas

Bretten, Kunstverein Bretten e.v.

2002.

Zagreb, Dom hrvatskih likovnih umjetnika

2003.

Rovinj, Zavičajni muzej grada Rovinja

2004.

Zagreb, Trifolški muzej

2006.

Rijeka, Galerija KORTIL

Od 1969. godine izlagao je na preko

200 žiriranih skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu.

Nagrade

1977.

Zagreb, Nagrada za slikarstvo na 9.

Salonu mladih

1978.

Zagreb, Otkupna nagrada JAZU

(HAZU) na 10. zagrebačkoj izložbi ju-

goslavske grafike

Zagreb, Otkupna nagrada Kabineta grafike

JAZU (HAZU) na 6. triennalu suvreme-

nog jugoslavenskog crteža u Somboru

1979.

Beograd, Premija fonda „Moše Pijade“

za unapređivanje likovnih umjetnosti na

7. zagrebačkoj izložbi jugoslavenskog

crteža

Nurnberg, Nagrada tvrtke Faber Castel

na 1. međunarodnom triennalu crteža

mladih u Nurnbergu

1980.

Bukurešt, Premija za grafiku na izložbi

„Balkan zona mira“ 1981.

Priština, Druga nagrada na 4. biennalu

crteža

1982.

Zagreb, Otkupna nagrada RSIZA za

kulturu SR Hrvatske na 12. izložbi ju-

goslavske grafike u Zagrebu

1983.

Zagreb, Premija JAZU (HAZU) na 9. iz-

ložbi jugoslavenskog crteža u Zagrebu

1985.

Sombor, Otkupna nagrada Likovne je-

seni na 8. triennalu jugoslavenskog cr-

teža u Somboru

1986.

Beograd, Otkupna nagrada RSIZA SR

Srbije na XIV izložbi jugoslavenske

grafike u Zagrebu

Izložena djela

Ciklus slika „Sjećanja“ 2009./10. godine

1.

Sjećanje I, ulje na platnu,

100 x 145 cm. 2009. god.

2.

Sjećanje II, ulje na platnu,

90 x 90 cm. 2009. god.

3.

Sjećanje III, ulje na platnu,

100 x 100 cm. 2009. god.

4.

Sjećanje IV, ulje na platnu,

100 x 100 cm. 2009. god.

5.

Sjećanje V, ulje na platnu,

100 x 100 cm. 2009. god.

6.

Sjećanje VI, ulje na platnu,

100 x 140 cm. 2009. god.

7.

Sjećanje VII, ulje na platnu,

100 x 145 cm. 2009. god.

8.

Sjećanje VIII, ulje na platnu,

100 x 145 cm. 2009. god.

9.

Sjećanje IX, ulje na platnu,

143 x 200 cm. 2010. god.

10.

Sjećanje X, ulje na platnu,

145 x 180 cm. 2010. god.

11.

Sjećanje XI, ulje na platnu,

140 x 180 cm. 2010. god.

12.

Sjećanje XII, ulje na platnu,

100 x 150 cm. 2010. god.

13.

Sjećanje XIII, ulje na platnu,

135 x 180 cm. 2010. god.

14.

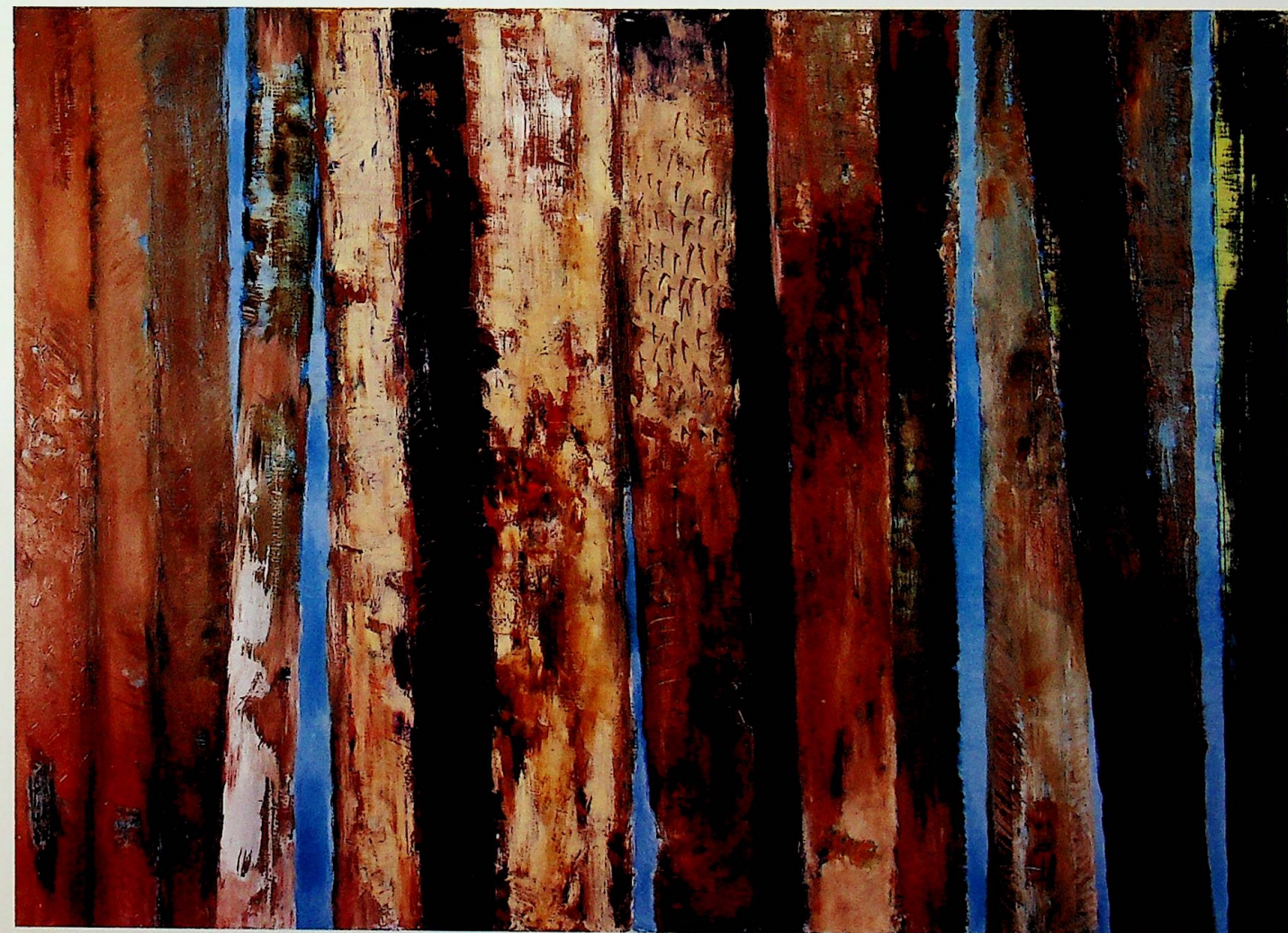
Sjećanje XIV, ulje na platnu,

170 x 145 cm. 2010. god.

Sjećanje IX. 2010.

ulje na platnu,

143 x 200 cm.

Kulturno informativni centar, Zagreb
Preradovičeva 5, tel. 01 48 10 714
e-mail: kic@kic.hr, www.kic.hr

Izdavač / Publisher:

Kulturno informativni centar, Zagreb

Za izdavača / For the Publisher:

Goran Pavletić

Urednik kataloga / Editor:

Milan Bešlić

Savjet galerije / Gallery Council:

Stanko Jancić, Igor Zidić, Milan Bešlić,

Ante Kuduz, Eugen Kokot, Andrej Smrekar,

Dominique Narran

Likovni postav izložbe / Exhibition set-up:

Milan Bešlić

Tehnički postav / Technical set-up:

Josip Jurendić

Fotografija / Photography:

Stanko Vrtovec

Oblikovanje / Layout:

Artidizajn, Zagreb

Lektor / Proof-reader:

Helena Antić

Tisak / Printed by:

Šolta, Zagreb

Naklada / Print run: 150

Izložba je ostvarena sredstvima Gradskog
ureda za obrazovanje, kulturu i šport Grada
Zagreba, Zagreb, studeni 2010.

Galerija Forum, Zagreb, Teslina 16, tel. 01 48 10 710